

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/18/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822010481
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8822010481.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.10.2025, v trestnej veci proti obžalovanej A. A. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/87/2022 zo dňa 20.01.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovanej A. A. zamietá.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou rozhodol tak, že obžalovanú A. A., nar. XX.X.XXXX vo B. C. D., trvale bytom E., F. G. XXX/XX, okr. B. C. D., uznal vinnú z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- v období od 02.09.2021 do 30.06.2022 a v období od 02.09.2022 do 29.09.2022 v obci E., okr. B. C. D., ako zákonná zástupkyňa maloletého dieťaťa B. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorej zo Zákona o rodine vyplýva povinnosť starať sa sústavne a dôsledne o všestranný vývoj a rozvoj svojho dieťaťa, nezabezpečila riadnu dochádzku svojej dcéry B. H. do I. J. E., K. B. C. D., tým, že umožnila svojej maloletej dcére vycestovať do zahraničia a nedohliadla na to, aby si tam jej maloletá dcéra B. H. plnila školskú dochádzku, čím spôsobila, že jej maloletá dcéra B. H. vymeškala 779 neospravedlnených vyučovacích hodín.

Za to jej uložil podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona, § 54 Trestného zákona trest povinnej práce vo výmere 300 (tristo) hodín.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojho ustanoveného obhajcu, odvolanie obžalovaná, a to proti výroku o vine aj treste. Odvolanie však nebolo žiadnym spôsobom odôvodnené a tento nedostatok nebol odstránený ani do rozhodovania odvolacieho súdu.

Na základe takto riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou, krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obžalovaná podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru krajského súdu, pred okresným súdom vykonané dokazovanie v podstate v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného

poriadku pre správne zistenie skutkového stavu nevyhnutné, a tak krajský súd z doposiaľ vykonaného dokazovania vychádzal.

Odvolaacie konanie pred krajským súdom je, v spojení s konaním pred prvostupňovým súdom, konaním tvoriacim jeden celok, keďže predmet konania je totožný. Z uvedeného dôvodu, a vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd nemal dôvod opätovne v plnom rozsahu rekapitulovať (opakovať), dôkazy a skutočnosti z nich plynúce, na podklade ktorých prvostupňový súd urobil záver o vine obžalovanej. Svoje skutkové a právne závery súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku v potrebnom rozsahu a presvedčivo odôvodnil, a preto sa odvolací súd s jeho argumentáciou plne stotožnil a v podrobnostiach na ňu odkazuje. Poukazuje preto len na podstatné skutočnosti vyplývajúce z jednotlivých dôkazov.

V konaní pred súdom prvého stupňa bolo nepochybne preukázané, že obžalovaná A. A. a A. H. sú rodičmi B. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola po rozvedení manželov zverená do osobnej starostlivosti matky. Uvedené vyplýva z rodného listu B. a rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 9C/32/2009, ktorým bolo rozvedené manželstvo rodičov B. B. H. mala v období šk. roku 2021/2022 navštevovať 7. ročník základnej školy.

Svedeckou výpoveďou A. G. G., učiteľa I. J. B. E. a triedneho učiteľa B. H., bolo preukázané, že žiačka B. bol po jej pôrode dňa 14.09.2021, teda tesne po začatí školského roku 2021 určený individuálny učebný plán. Maloletá B. sa dostavila na jeho prevzatie a podpísanie. Následne školu ďalej nenavštevovala. Papier o tom, že B. bola prijatá do školy od apríla 2021 v Anglicku, im prišiel 28. júna na konci školského roka. Od septembra 2021 bola neprítomnosť žiačky vykazovaná ako neospravedlnená, na čo bola obžalovaná opakovane upozorňovaná.

Zo záznamov školy zo dňa 24.11.2021, 27.01.2022, 01.02.2022 a 12.09.2022 jednoznačne vyplýva, že obžalovaná bola viackrát osobne a písomne poučená o tom, že dcéra má určený individuálny vzdelávací plán a že pri pobyte maloletej v zahraničí je povinná predložiť doklad o riadnej návšteve školy v zahraničí, inak bude absencia považovaná za neospravedlnenú.

Z listinnej dokumentácie I. J. E. (prehľady absencií zo dňa 09.02.2022 a 25.10.2022) vyplynulo, že maloletá vymeškala celkovo 779 neospravedlnených vyučovacích hodín v období od 02.09.2021 do 30.06.2022 a od 02.09.2022 do 29.09.2022.

Zo splnomocnenia s overeným podpisom obžalovanej je preukázané, že obžalovaná súhlasila s vycestovaním dcéry B. do zahraničia dňa 30.10.2021 a zverila ju do starostlivosti jej plnoletého partnera H. L..

Zo správy ÚPSVaR Vranov nad Topľou vyplýva, že rodina bola dlhodobo vedená ako riziková vo vzťahu k plneniu povinnej školskej dochádzky detí a obžalovaná bola už predtým právoplatne odsúdená za rovnaký typ konania vo vzťahu k inému maloletému dieťaťu.

Výpoveď dcéry obžalovanej B. H., ktorá je v súčasnosti plnoletá, potvrdila, že do Anglicka odišla 31.10.2021 a počas pobytu v Anglicku do školy nenastúpila, hoci o tom matke tvrdila opak. Zároveň opísala, že v zahraničí nebol žiaden reálny proces vybavovania školy dokončený. Uviedla, že mala záujem si školu vybaviť, avšak anglické úrady jej neschválili status o tom, že môže žiť v Anglicku. Zdržovala sa v Anglicku bez statusu, ako osoba na návšteve. Vybavovanie školy jej trvalo rok, no napokon do školy vôbec nechodila. Okrem iného uviedla aj to, že povedala mame, že čaká za školou a mama nevedela, že školu nemá. Mame to nechcela povedať, aby sa nenahnevala.

Listina predložená obžalovanou z tzv. Leeds East Academy, nebola potvrdením o návšteve školy, ale iba výzvou k možnému zápisu, čo potvrdil jej úradný preklad, ktorý si obžalovaná zabezpečila až dňa 12.09.2022, t. j. takmer rok po vycestovaní dcéry a po opakovaných upozorneniach školy na to, že predmetný dokument nepreukazuje reálny nástup dcéry obžalovanej na školu, jej navštevovanie, a teda plnenie si povinnej školskej dochádzky.

Z výpovede obžalovanej vyplynulo, že si bola vedomá povinnej školskej dochádzky svojej dcéry B. od septembra 2021, avšak po pôrode súhlasila s jej vycestovaním do zahraničia, pričom predpokladala, že dcéra bude v zahraničí navštevovať školu, pretože jej to prisľúbili rodičia H. L.. Obžalovaná uviedla, že jej dcéra jej opakovane tvrdila, že sa do školy hlási a že jej bude vystavené potvrdenie o návšteve školy.

Obžalovaná uviedla, že anglickému jazyku nerozumie a listiny, ktoré jej dcéra zasielala, nosila do školy bez toho, aby poznala ich obsah. Až po upozornovaní školy zabezpečila úradný preklad listiny, z ktorého vyplynulo, že nejde o potvrdenie o návšteve školy, ale len o výzvu k možnému zápisu. Obžalovaná zároveň potvrdila, že bola už predtým riešená v súvislosti so zanedbaním školskej dochádzky iného dieťaťa, a preto si bola vedomá, že dlhodobá neúčast dieťaťa na vyučovaní môže mať pre ňu právne následky.

Napriek tomu po vycestovaní dcéry nejednala spôsobom, ktorým by si preukázateľne overila, či dcéra školu skutočne navštevuje.

Na základe uvedeného správne súd prvého stupňa dospel k záveru, že obžalovaná v období od 02.09.2021 do 30.06.2021 a v období od 02.09.2022 do 29.09.2022 (v čase povinnej školskej dochádzky) nezabezpečila riadnu školskú dochádzku svojej dcéry B., ako jej zákonná zástupkyňa, keď jej umožnila vycestovať do zahraničia a nedohliadla na plnenie povinnej školskej dochádzky, čím ju vystavila nebezpečenstvu spustnutia, pričom skutočnosť, že B. vymeškala až 779 neospravedlnených školských hodín, nebola spochybnená, ani namietaná. Tieto znaky napĺňajú znaky prečinu podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona.

Krajský súd sa stotožňuje so záverom o nedbanlivostnom zavinení. Z vykonaných dôkazov nevyplýva, že by obžalovaná mala úmysel vystaviť dcéru nebezpečenstvu spustnutia, na druhej strane, vedela o povinnosti plniť povinnú školskú dochádzku, a to aj z predchádzajúcej skúsenosti. Obžalovaná sa konania dopustila z vedomej nedbanlivosti, keďže vedela, že tak môže porušiť chránený záujem, no bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že následok nenastane, hoci škola ju opakovane a zrozumiteľne poučovala, aké doklady je potrebné doložiť a aké budú následky ich nepredloženia.

Skutočnosť, že obžalovaná bola v minulosti za obdobný skutok už právoplatne odsúdená, jej povinnosť dohľadu ešte zvyrazňuje a nemožno akceptovať jej obranu v zmysle, že konala v dobrej viere, že dcéra školu navštevuje. Odvolací súd zdôrazňuje, že obžalovaná bola zo strany školy opakovane a dlhodobo informovaná o tom, že k riadnemu preukázaniu plnenia školskej dochádzky jej dcéry v zahraničí je potrebné predložiť konkrétne potvrdenie o návšteve školy. Upozornenia prebehli osobne aj písomne, a to 24.11.2021, 27.01.2022, 01.02.2022, 12.09.2022 a 27.09.2022, pričom obžalovaná bola jednoznačne oboznámená s tým, že neprítomnosť bude pri nepredložení dokladu vykazovaná ako neospravedlnená a záškoláctvo nahlásené polícii. Obžalovaná si zabezpečila preklad listiny o možnosti nástupu do školy v Anglicku až dňa 12.09.2022, takmer rok po vycestovaní a opakovanom upozornovaní zo strany školy. Táto skutočnosť potvrdzuje, že obžalovaná si bola vedomá potreby ospravedlniť dochádzku svojej dcéry, avšak bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že jej postup nebude mať trestnoprávne následky. Už samotné trvanie absencií v rozsahu 779 hodín svedčí o tom, že obžalovaná nevykonávala dohľad nad vzdelávaním dieťaťa v miere, ktorá sa od zákonného zástupcu objektívne vyžaduje.

Obžalovanú neospravedlňuje ani neznalosť anglického jazyka. Ide o informácie týkajúce sa jej vlastnej dcéry a plnenia povinnej školskej dochádzky, teda o oblasť, v ktorej má rodič konať aktívne a so zvýšenou starostlivosťou. Ak obžalovaná listinám nerozumela, bolo v jej vlastnom najlepšom záujme potrebné bezodkladne zabezpečiť ich preklad alebo si ich obsah nechať vysvetliť. Nečinnosť v tomto smere nemožno objektívne akceptovať a ani subjektívne hodnotiť ako okolnosť vylučujúcu zavinenie; naopak, ide o typický prejav vedomej nedbanlivosti, keď rodič vedel, že nerozumie obsahu listín a mohol si bez väčších ťažkostí zabezpečiť ich preklad, avšak neurobil tak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon), nikoho nemožno oslobodiť od plnenia povinnej školskej dochádzky, ktorá je desaťročná a trvá do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 16. rokov veku, ak zákon neustanovuje inak. Povinnosti zákonného zástupcu dohliadať nad touto povinnosťou vyplývajú z ustanovenia § 144 ods. 7, 8 školského zákona.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že povinnosť zákonného zástupcu zabezpečiť plnenie povinnej školskej dochádzky dieťaťa je povinnosťou objektívnou, trvajúcou a nezastupiteľnou, ktorá nemôže byť prenesená na samotné dieťa, ani na inú osobu, pokiaľ rodič nevykonáva primeraný a aktívny dohľad. Zákonný zástupca musí zabezpečiť nielen formálne prihlásenie dieťaťa do školy, ale aj reálne dochádzanie na vyučovanie a kontrolu jeho plnenia. Ide o povinnosť priamo uloženú školským zákonom

(§ 144 ods. 7 a 8) a súčasne povinnosť vyplývajúcu zo Zákona o rodine, podľa ktorého rodič vykonáva osobnú starostlivosť o dieťa sústavne a dôsledne.

V posudzovanom prípade obžalovaná túto povinnosť dlhodobo a opakovane nespĺnila, hoci bola školou viackrát upozornená na to, že dieťa školu nenavštevuje a že predložené dokumenty nie sú potvrdením o reálnom plnení školskej dochádzky. Napriek tomu neprijala žiadne kroky smerujúce k prevereniu skutočného stavu vecí. Takýto prístup je v rozpore s povinnosťou zákonného zástupcu vykonávať nad dieťaťom riadny dohľad.

Okresný súd nepochybil ani pri ukladaní primeraného, zákonného a odôvodneného trestu. Majúc na zreteli zásady pre ukládanie trestu a vyššie rozvedené okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný a ktoré charakterizujú pomery obžalovanej, jej osobu a možnosti jej nápravy, ako aj účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovanou spočívajúca v tom, že sa jej zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorenie podmienok na jej výchovu k tomu, aby viedla riadny život a okolnosť, aby uložený trest súčasne iných odradil od páchania trestných činov a zároveň vyjadroval morálne odsúdenie páchatelia spoločnosťou, dospel krajský súd k záveru, že výrok o treste je odôvodnený, zákonný a bol prijatý správnym postupom konania, pričom uložený trest predstavuje trest na nápravu obžalovanej a ochranu spoločnosti primeraný a dostatočne individualizovaný. Možnosti nápravy obžalovanej považuje krajský súd za priaznivé už pri uložení trestu povinnej práce.

Za trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou 5 rokov. Ide o prečin, pri ktorom podľa § 54 Trestného zákona možno uložiť trest povinnej práce. Súd prvého stupňa preto správne rozhodol o treste povinnej práce, ktorý zohľadňuje charakter činu, zavinenie vo forme vedomej nedbanlivosti, osobu obžalovanej, jej rodinné a sociálne pomery, ako aj možnosti jej nápravy.

Súd prvého stupňa správne vychádzal zo zásad ukladaní trestov podľa § 34 Trestného zákona, prihliadol najmä na povahu a závažnosť spáchaného činu, formu zavinenia, ktorou bola vedomá nedbanlivosť, osobu obžalovanej, jej rodinné a sociálne pomery, skutočnosť, že obžalovaná bola v minulosti za obdobné konanie už právoplatne odsúdená (Okresný súd Vranov nad Topľou sp. zn. 1T/68/2021) a uvedený trestný čin spáchala počas plynutia skúšobnej doby do 28.07.2023, ako aj na možnosti jej nápravy bez potreby ukladania trestu odňatia slobody.

Uložený trest povinnej práce vo výmere 300 hodín predstavuje trest, ktorý zodpovedá zásade individualizácie trestu, napĺňa účel trestu v zmysle § 34 Trestného zákona, a to najmä v rovine individuálnej prevencie (výchovné pôsobenie na obžalovanú), ale tiež aj generálnej prevencie vo vzťahu k ochrane záujmu spoločnosti na riadnom zabezpečovaní povinnej školskej dochádzky maloletých detí.

Súd zohľadnil, že obžalovaná, ako matka B., ktorej riadna školská dochádzka bola dlhodobo zanedbávaná, musí byť vedená k tomu, aby plnila svoje zákonné rodičovské povinnosti aj voči ďalšiemu maloletému dieťaťu. Cieľom uloženého druhu trestu je, okrem ochrany spoločnosti pred ďalším protiprávnym konaním, obžalovanej vytvoriť aj podmienky na to, aby mohla zodpovedne vykonávať rodičovskú starostlivosť voči ďalšiemu maloletému dieťaťu, a tým prispieť k náprave jej konania a k ochrane záujmu maloletých detí.

Tento trest je zároveň vzhľadom na povahu konania primeraný, spravodlivý a postačujúci, nenesie znaky neprimeranej represie a nevybočuje z rámca ústavnej zásady proporcionality trestného postihu. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa uložil druh, aj výmeru trestu správne.

Nakoľko odvolací súd ani v postupe súdu prvého stupňa nezistil žiadne dôvody pre to, aby podanému odvolaniu vyhovel, odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.